

Marzena Milewska

Muzeum Niepodległości na 9. Warszawskich Targach Książki

Niepodległość i Pamięć 25/4 (64), 333-336

2018

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Marzena Milewska

Muzeum Niepodległości w Warszawie

Muzeum Niepodległości na 9. Warszawskich Targach Książki

Jak co roku w maju, tym razem w dniach 17–20 maja 2018, na PGE Narodowym odbyły się 9. Warszawskie Targi Książki, których organizatorami byli spółka Targi Książki oraz Murator EXPO sp. z o.o. Uczestniczyło w nich 802 wystawców z 32 krajów, w tym z Brazylii, Chin, Gruzji, Stanów Zjednoczonych, Argentyny, Indii i Peru. Partnerem specjalnym tegorocznych Targów była Francja, a jej wystąpienie przygotowane zostało przez Instytut Francuski w Polsce i Międzynarodowe Biuro Wydawców Francuskich (BIEF). Odwiedzający mieli możliwość zakupu publikacji z oferty ok. 1 000 nowości wydanych w języku francuskim, spotkań z francuskimi autorami i przedstawicielami tamtejszych wydawnictw, a także obejrzenia wystawy „Przyjaźń polsko-francuska i niepodległość Polski”, zorganizowanej przez Instytut Francuski w Polsce.

W obszernym programie tegorocznych Targów znalazło się 1 500 wydarzeń, w tym: spotkania z pisarzami (m.in. Orhan Pamuk, Fernando Aramburu, Olga Tokarczuk, Adam Zagajewski, Krzysztof Varga, Józef Hen, Eustachy Ryłski, Szczepan Twardoch), tłumaczami i ilustratorami, a także debaty i lekcje muzealne. Ogłoszono również laureatów wielu nagród (m.in. 9. edycji Nagrody im. Ryszarda Kapuścińskiego, Nagrody Sezonu Wydawniczo-Księgarskiego IKAR, Nagrody w Konkursie na najlepszą książkę akademicką i naukową ACADEMIA, Nagrody Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich „Bibliotekarz Roku”, Konkursu Mistrz Promocji Czytelnictwa). Odbył się

też Festiwal Komiksowa Warszawa. Nowością na Targach był Meet Point – spotkania z twórcami internetowymi i e-sportu, a także strefy tematyczne: kryminalna, fantastyczna, kultury górskiej i popkultury.

Uzupełnieniem były Wirtualne Targi Książki, które odbyły się w dniach 14–27 maja 2018 roku pod adresem etargi-ksiazki.waw.pl i prezentowały ofertę wydawniczą wielu instytucji w Internecie.

Tematem głównym Targów była setna rocznica odzyskania niepodległości. Muzeum Niepodległości, jako partner wydarzenia, przygotowało dwie lekcje muzealne. Pierwsza zatytułowana „Ojczyzna na pięciolini” poprowadzona przez Michała Rybaka, omawiała hymny, pieśni i piosenki, które towarzyszyły naszym przodkom w najważniejszych momentach dziejowych i w codziennym życiu. W trakcie kolejnej lekcji pt. „Wielka Trwoga. Życie codzienne w Polsce 1944–1950”, Franciszek Płóciennik przybliżył uczniom m.in. takie zagadnienia, jak: konsekwencje konferencji w Teheranie i w Jałcie, sytuacja Rządu RP na Uchodźstwie, przebieg i skutki akcji „Burza”, powstanie i działalność organizacji NIE, Manifest PKWN i powstanie Tymczasowego Rządu Jedności Narodowej, proces szesnastu, sfałszowane wybory w 1947 roku, amnestia dla żołnierzy podziemia antykomunistycznego w 1947 roku.

Muzeum Niepodległości na stoisku targowym zaprezentowało wiele publikacji upamiętniających rocznicę odzyskania niepodległości, wśród nich albumy pod redakcją Tadeusza Skoczka, dyrektora Muzeum Niepodległości, wydane wspólnie z Prowincjonalną Oficyną Wydawniczą. Tom *Józef Piłsudski*, opublikowany w serii *Wielcy Polacy* prezentuje obraz życia i działalności Naczelnika Państwa Polskiego. Bogaty materiał ilustracyjny pozwala prześledzić losy głównego bohatera od dzieciństwa, następnie jego działalność legionową i polityczną. Ilustracje pochodzą m.in. ze zbiorów: Biblioteki Jagiellońskiej, Biblioteki Narodowej, Muzeum Niepodległości. Na uwagę szczególnie zasługują reprodukcje dokumentów i odpisy archiwaliów przechowywanych w Instytucie Józefa Piłsudskiego w Londynie oraz w Instytucie Józefa Piłsudskiego w Ameryce. Tom został wydany w wersji językowej polskiej i angielskiej. Kolejny album zatytułowany *Polonia Restituta 1914–1918*, wydany w serii *Polskie Powstania Narodowe* przedstawia obraz dążeń narodu polskiego do odzyskania niepodległości. Zawiera przede wszystkim fotografie z lat 1914–1918. Ilustracje

pochodzą m.in. ze zbiorów: Biblioteki Jagiellońskiej, Biblioteki Narodowej, Muzeum Niepodległości. Album został wydany w wersji językowej polskiej i angielskiej. We wrześniu 2018 roku ukazała się druga część dotycząca lat 1919–1921. Obie części albumu powstały przy współpracy redakcyjnej Jana Engelgarda, kierownika Muzeum X Pawilonu Cytadeli Warszawskiej, Oddziału Muzeum Niepodległości w Warszawie.

Obchody Stulecia Niepodległości Muzeum zainicjowało przygotowaniem kilkuletnich tematów badawczych. Pierwszy z nich zatytułowany „Pokolenia Polski Niepodległej” przedstawia rolę jednostek w odbudowaniu państwa. Częścią realizacji tego projektu jest publikacja wydana wspólnie z Akademią Humanistyczną im. Aleksandra Gieysztor w Pułtusku pt. *Bohaterowie drugiego planu w walce o niepodległość*, praca zbiorowa pod redakcją Adama Koseskiego, Tadeusza Skoczka i Jolanty Załączny, zawierająca teksty z konferencji naukowej, która odbyła się w Muzeum X Pawilonu Cytadeli Warszawskiej w dniu 13 listopada 2017 roku. Realizacją kolejnego tematu badawczego: „»Sen, który się ziścił« – interdyscyplinarne spojrzenie na odzyskanie niepodległości przez Polskę w 1918 roku” zaowocowała opublikowaniem, we współpracy z Fundacją Dialogu Kultur i Religii oraz Uniwersytetem Kardynała Stefana Wyszyńskiego, serii wydawniczej Twórcy Państwowości Polskiej pod redakcją Tadeusza Skoczka, na którą złożyły się następujące tytuły: Janusz Gmitruk, *Wincenty Witos – współtwórca Niepodległej*; Jan Engelgard, *Roman Dmowski – współtwórca Niepodległej*; Grzegorz Bębniak, *Wojciech Korfanty – współtwórca Niepodległej*; Marian Marek Drozdowski, *Ignacy Jan Paderewski – współtwórca Niepodległej*; Michał Śliwa, *Ignacy Daszyński – współtwórca Niepodległej*; Wiesław Wysocki, *Józef Piłsudski – twórca Niepodległej*. O wybitnych postaciach, które wniosły znaczący wkład w odzyskanie przez Polskę wolności, w tym o dwudziestu jeden politykach (m.in. Roman Dmowski, Ignacy Jan Paderewski, Józef Piłsudski, Wincenty Witos), ośmiu generałach (m.in. Józef Haller, Tadeusz Jordan Rozwadowski, Władysław Sikorski, Kazimierz Sosnkowski) oraz trzech duchownych – kardynałach (Edmund Dalbor, August Hlond, Aleksander Kakowski) pisze również profesor Marian Marek Drozdowski w zbiorze wykładów *Budowniczości II Rzeczypospolitej. Na przywitaniu stulecia odzyskania niepodległości*, wydanym

nakładem Muzeum Niepodległości we współpracy z Wydawnictwem Grupa M-D-M. Tematyka niepodległościowa jest poruszana także na łamach kwartalnika muzealnego „Niepodległość i Pamięć”, wydawanego od 1994 roku, który uzyskał 12 punktów na liście czasopism Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

W działalności wydawniczej Muzeum jest również obecna problematyka dawnych Kresów Wschodnich. W 2017 roku ukazały się następujące publikacje dotyczące tego regionu, pod redakcją Tadeusza Skoczka: katalog zbiorów *Vilniana w zbiorach Muzeum Niepodległości w Warszawie*, w opracowaniu Łukasza Żywka; tom *Dziedzictwo i pamięć Kresów Wschodnich Rzeczypospolitej. II Muzealne Spotkania z Kresami*, zawierający 32 teksty z konferencji zorganizowanej w Muzeum Niepodległości w dniach 23–24 maja 2011 roku, prezentujący zbiory i kolekcje przechowywane w zasobach muzealnych, archiwach i bibliotekach, dokumentujący polskie dziedzictwo Kresów oraz „Rocznik Kresowy” – czasopismo muzealne wydawane od 2015 roku.

Tegoroczne Warszawskie Targi Książki cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem odwiedzających, a frekwencja była rekordowa i wyniosła ponad 83 500 osób.

Marzena Milewska